

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Elfizetési árak:
 Helyben: Negyedévre 3 korona
 Évesre 12
 Külföldre: Negyedévre 5
 Évesre 20

Felolós szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
 Rászló József.

== Egyesszám ára 4 fillér. ==
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u 9. — Telefon 275

Miskolci politika.

Írta: dr. Körösi Kálmán.
 — okt. 1.

Eddig úgy tudtuk, hogy Miskolc nem messze van Debrecentől, most aztán rájöttünk, hogy bizony messze van az tőlünk, mert az út oda — Bécsen át vezet: politikai felfogásaink közt Bécs fekszik.

A miskolci szabadelvűpárt nagy választmánya megküldte a debreceni párthatározatra válaszul átiratát, melyben a hadseregre vonatkozó nemzeti követelések közül a nyelvkérdést kikapcsolni kívánja, vagyis, a magyar szolgálati és vezényleti nyelv behozatala iránti kívánatot egyelőre döntés nélkül kívánja hagyni s bevárja ama időt, mely a felzaklatott kedélyek lecsillapultával a higgadt gondolkodásra, a megfontolt határozatra alkalmasnak látszik. Ezt a határozatot nemcsak nekünk, hanem az ország valamennyi szabadelvűpártjának megküldötték, tehát a debreceni határozattal ellenkező országos pártmozgalmat indítottak meg.

A miskolci határozat meg van okolva hosszasan s a határozatnak és az indokoknak egybevetése azt a talán valósággal létezőt, talán csak adomabeli ítéletet juttatja eszünkbe, melyet a felsőbb bíróság — indokai alapján változtatott meg. Mert, a kit maga a határozat meg nem győz a miskolci politika helytelenségéről, ha nem sajnálja a fáradságot a terjedelmes megokolás elolvasásához, akkor a határozat tarthatatlanságáról kétsége nem lesz.

A megokolás abból indult ki, hogy a felségjogok tartalma és terjedelmére nézve a király és nemzet között vita folyik s ezt a vitát aztán el is dönti akként, hogy — pervesztésnek a nemzetet nyilvánítja, mert

— úgy mond — harmincöt év gyakorlata szöla mellett, hogy az 1867-iki törvényhozás a vezénylet és vezérlés nyelvét a fejedelemnek tartotta fenn. Sem 67-ből, sem más időből nem tud a miskolci megkeresés olyan törvényt idézni, melyben a nemzet nyelvének a hadseregben való alkalmazásáról lemondott volna, e jog elvesztését csupán abból a körülményből származtatja le, hogy 67-ben még nem kívánta a nemzet e jogát érvényesíteni, hanem hallgatólag fenntartotta a hadsereg német nyelvére vonatkozólag az addigi tényleges állapotot. A nemzet jogai tehát a miskolci megkeresés szerint elévültek.

De nem elég, hogy a miskolci politika szerint *nincs is jogunk hadseregünkben a nemzeti nyelv alkalmazásához* — e politika szerint *nyelvünk érvényesülése nem is volna célszerű*, mert akkor hazánkban a horvát és oláh, a monarchia másik felében a cseh és a lengyel a szolgálati és vezényleti nyelvet saját nyelvén szintén követelésbe veszi.

Ez a felfogás Magyarországot egy tartomány, a nemzetet egy nemzetiség színvonalára süllyeszti le, tehát megalázó államiságunkra és ha ezen az alapon el lehetne bennünket ütni nyelvünk jogának érvényesülésétől, akkor, alkotmányunk minden nevezetes alkotórészeit, melyekhez hasonlóval Ausztria népei nem bírnak, el lehetne tőlünk kobozni s országunk területén belül az államalkotó magyarság szupremációjának minden megnyilvánulásáról lemondanunk kellene.

De a miskolci politikának még az sem elég, hogy a magyar nyelvre irányuló nemzeti követeléseket törvénytelennek és célszerűtlennek tartja, ezeken felül egyenesen ki mondja még azt is, amit magyar embertől soha sem hallottunk, hogy *bölcs és helyes intézkedés az, hogy*

a hadsereg szolgálati és vezényleti nyelve a felség által meghatározott módon gyakoroltatik.

Tehát helyesen és bölcsen van az úgy, hogy a magyar hadsereg nyelve német legyen!

Ha a miskolci határozat ezzel a kijelentéssel azt akarta elérni, hogy újat mondjon, úgy ezt a célját valóban elérte, mert — ismételjük — magyar ember ilyet még nem mondott.

És még azt akarják, hogy a nemzet többségét alkotó szabadelvűpártok ehhez hozzájáruljanak! Hát komolyan akarják ezt? Nem gondolják meg, hogy ha a nemzet többsége ilyen kijelentéshez hozzájárulna, a világ hahotája mellett mondanánk le nemzeti létünkéről? Ók, a kik Deák Ferenc szellemére hivatkoznak, nem ismerik a haza bölcsének azt a mondását, hogy minden jogot vissza lehet szerezni, csak azt nem, a melyikről a nemzet lemondott? A miskolci határozat szavaival élve vetjük fel a kérdést, hogy a higgadt gondolkodásra, a megfontolt határozatra alkalmas volt-e az az időpont, melyben egy párt nevében ilyen kijelentést lehetett tenni?!

A debreceni szabadelvűpárt e kijelentés után aligha fogja lelkére venni a miskolci határozatnak azt a szemrehányását, hogy mértéket nem tartó kívánalmakkal, ötletszerűleg felvetett követelményekkel, hangzatos jelszavakkal meggondolatlanul felizgatta a közvéleményt.

Ezek után a miskolci határozatra — a további érdemi méltatás mellőzésével — csakis egy megjegyzésünk lehet az, hogy e határozat *nem a miskolci szabadelvűpárt határozata.*

A debreceni szabadelvűpárt a maga határozatát a miskolci szabadelvűpártnak küldte meg s a válasz e pártnak nagyválasztmányától jött. Igaz, hogy — az átirat szerint — a

Megnyílt

Piacz-utca 44. szám, dr. Ujfalu ssy házban

Letzter József

Fényképészeti, festészeti és fénykép-nagyítási műterme.

válasz a nagyválasztmány nagygyűlésében kelt, de, bár nem ismerjük az ottani pártszervezetet, annyit mégis tudunk, hogy a nagyválasztmány legnagyobb gyűlésének határozata sem pótolhatja magának a pártnak határozatát. Mi nem akarjuk politikai meggyőződésünket senkire se ráerőszakolni, ha tehát maga a miskolci szabadelvűpárt tagadta volna meg átiratunkhoz való hozzájárulását, ezt — sajnálattal bár, tudomásul kellene vennünk, de a miskolci szabadelvűpolgárok kikérülésével hozott határozatot tudomásul nem vehetjük. ezt véleményem szerint, tárgyalás alá venni nem is szükséges. Mért nem viszik határozatunkat a miskolci szabadelvű polgárok egyeteme, a pártgyűlés elé, mikor a temesvári példa nyilván bizonyítja, hogy a választó polgárok zömének felfogása nem mindig kongruens a választmányok felfogásával? Vagy talán épp azért nem viszik oda?

A debreceni szabadelvűpárt min denesetre nagy érdeklődéssel várja, vajjon helyeslik-e a miskolci szabad elvűpárt választópolgárai a nagy választmány nagygyűlésének azt a nagymondását, hogy a magyar had sereg nyelvének „helyesen és bölcsen” németnek kell lennie.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól

Budapest, szept. 30.

A Héderváry lemondásának bejelentésére gyűlt össze a ház, de amíg erre került a sor, a bejelentések során másfél óráig vitázott a ház. Héderváry bejelentette végre lemondását egészen röviden és erre kiment a teremből; a kormány tagjai pedig követték.

Khuen így szólt a folyosón:

— Most mulathatnak bent!

A kormány távozása óriási izgalmat keltett.

Kossuth, Szederkényi, Bakonyi visszautasították Körber beavatkozását, mire általános feltűnést keltve Kabinyi Géza kijelentette, hogy csak oly kormányt támogatnak, amely Körber nyilatkozatait leszállítja. A szélsőjobb még Kossuth beszéde alatt kivomult a teremből, de a szavazásnál betódult és elfogadta Hédervárynak a ház elnapolása vonatkozó indítványát.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen voltak: Khuen Héderváry Károly gróf, Lukács László, Kolossváry Dezső, Piósz Sándor, Láng Lajos, Wlassics Gyula és Darányi Ignác.

Jelentések.

Elnök megnyitja az ülést és bejelenti, hogy a király köszönetét fejezte

ki a háznak születése alkalmából hozzá intézett szerencsekívánataira. A király névnapja alkalmából a ház szintén szerencsekívánatait tejezte ki. (Elnök helyeslés jobbról.) Bemutatta a szünet alatt beérkezett kérvényeket.

Polonyi Géza: Kérde az elnököt, hogy a parlamenti bizottság jelentését miért nem terjeszti be? Vagy nem kapta-e meg az elnök?

Elnök: Tudatja, hogy ezt a jelentést tudomása szerint a bizottság eladójának ma terjeszti be. (Helyeslés.)

Elnök bemutatja Sándor Pál összeferhetlenségi ügyében a jelentést. Ezt tudomásul veszik.

A három éves katonák.

Holló Lajos kéri a három éves katonák elbocsátására vonatkozó kérvények sürgős tárgyalását és illetve arra kéri a házat, utasítsa a kérvényi bizottságot, hogy 48 óra alatt tegyen jelentést a háznak.

Elnök szavazásra teszi fel a kérdést.

Többen a szabadelvűpártból is felállanak Holló indítványa melett.

Felkiáltások: Ellenpróbát körünk!

Elnök elrendeli az ellenpróbát és miután a többséget kivenni nem tudja, elrendeli a szavazatok megszámlálását. (Nagy zaj. A szélsőbal zajosan kiáltja: Hoch! Hoch!)

A jegyzők megolvassák a szavazatokot.

Közben a függetlenségi névszerinti szavazást kértek. (Nagy zaj. Felkiáltások jobbról. Nem lehet! Nem lehet!)

Verseik.

Irta: Szávay Zoltán.

Falusi történetek.

I.

Elveszett a Benkő néni tyukja.
Hogy hová lett, az Isten se tudja.
De azért ő, hogy kára ne lenne,
Ráfogja, hogy elvitte a szomszéd Horvát
[nenne]

Horvát nének sincs ám hideg vére,
S a mikor e hír füléhez ére,
Megtépázza Benkő néni kontyát,
Osszekapnak s hamarosan egymás vérit
[ontják].

Horvát bácsi a vasvillát fogja,
Harcot véle Benkő bácsi botja.
Szidják egymást mindenféle néven,
S működnek a piszkafák is a néniknél
[szépen]

Osupa vér már kezük, lábuk, arcuk,
Csak nem akar csillapodni harcuk,
És hogy, hogy nem, az Isten se tudja,
Ép e percben haza jön a Benkő néni
[tyukja].

II.

Mikor a faárnyék kétszeresre nőtt,
Egy legény megállott a házam előtt.
S míg a nap a sikon biborban leszállt,
Addig folytonosan egy kis lányra várt.

Mikor az árnyék már végtelenre nőtt,
Megunta a várást a kertem előtt
S másnap alkonyatkor, hogy leszállt a
[nap,
Más kislányra várt már a kertek alatt.

Volt egy leány . . .

Volt egy leány! Oly szép volt, mint a
[nap.

Szépségben nála nem volt gazdagabb.
Aranyugárból szőve a haja,
Biborkorallból édes ajaka,
Járása ingó, termete sudár,
Sötét szemében száz villámsugár.

S volt egy fiú! Oly rut volt, mint az éj.
Szívében lángolt egy vad szenvedély,
És ő, ki rut volt, kit mindenki szánt,
Megszereite a tündérszép leányt.

És éjjel, nappal mindig sirt szegény.
Mindegyik könnye egy-egy költemény.
Szerelmeiről édes nótát dalolt,
S a míg dalolt, a lelke haldokolt.
És egyre szebb és szebb lett éneke,
Egész ország nevével volt tele.
Minden dala egy édes — bus remény,
És ő pedig csak haldokolt szegény.

Egy szép napon — a sors akarta tán —
Elolvassa a verseket a lány.
Elolvassa és azt is tudta jól,
Hogy e sok nóta mind ő róla szól,
És megsajnálta szivből, igazán,
A rut fiút a tündérszép leány.

S a szánalomtól oly rövid az út,
Amíg a tiszta szerelemre jut!
Mert minden verssor egy-egy utdarab,
És uttörő lesz minden gondolat.
Mert nem lehet, hogy ilyen szerelem
Leányszívtől viszonzatlan legyen.

Mert történnék mai nap is esodák,
Romantikus, mesés históriák,
S most szereti, ahogy szeretni tud,
A tündérszép leány a rut fiút,

Miért nem vagyok én Argirus királyfi!

Minden mesében van egy hős királyfi,
Ki egy szerető tündérlányra tel,
S törjön rájok egész világ viharja,
Egymást e kettő még sem hagyja el.
Oh, ábrándoztam, álmodoztam én is,
Sokszor magános, hosszú éjszakán:
Mért nem vagyok én Argirus királyfi,
S mért nem vagy te a Tündér Ilonám!

A gyermekszív nem fontol érett ésszel,
Fényes jövőről ábrándot ha sző.
És előttünk is édes álmainkban
Oly rózsaszínnek tűnt fel a jövő.
Milyen boldogság, öröm lesz minékünk
Ha éldegélünk egymás oldalán,
Ha majd én leszek Argirus királyfi,
És te leszel a Tündér Ilonám!

S ha most már ábrándozni megkísérlem,
Bus sejtetem fut végig szívemen:
Hiába minden a mai világban
Mesékben van csak igaz szerelem!
A hűségnek nevét is elfelejtik,
S tűnő percekig szeret csak a lány,
Nem lehetek én Argirus királyfi,
S nem lehetsz te a Tündér Ilonám!

A maga nemében

KONTSEK GÉZA

páratlanul édes, kitünő szagu muskotály passzatutti csemege szőlő

László Imréné

ujfehértói szőlő telepéről

kereskedésében kapható,

Debrecen, Kossuth-utca

Elnök kijelenti, hogy **Holló** indítványa mellett 88, ellene pedig 93 szava zott.

Kossuth Ferenc kéri, hogy a bizottság sürgősen tegyen jelentést.

Rakovszky István: Pótindítványt tesz, a mely szerint a bizottság 6 nap alatt tegyen jelentés a háznak. (Nagy zaj.)

— Nem lehet újból szavazni! — jobbról.

Hock János szerint **Kossuth** indítványa helyes, de **Rakovszky** pótindítványát is elfogadja.

Tisza István gróf: Kérde az elnököt, hogy miként fogja fel a szavazást. Ha helyesli az újabb szavazást akkor **Kossuth** indítványát fogadja el azzal, hogy a kérvényi bizottság az első rendes ülésén terjessze be jelentését. (Általános élénk helyeslés.)

Holló: Fogadják el az indítványt egyhangulag!

Lengyel Zoltán bocsánatot kér

Maróthy László a mentelmi bizottság elnöke betérjeszti a jelentést **Lengyel Zoltán** ügyében, a melyben **Lengyelnek** engedetlen magatartásáért, viselkedése miatt és az elnökkel szemben való magatartása miatt a bizottság egyhangulag arra ítélte **Lengyelt**, hogy a házat ünnepélyesen megkövesse. (Helyeslés.) A ház többsége elfogadja a bizottság ítéletét.

Lengyel Zoltán erre az utolsó előtti pad elején feláll és így szól:

Egyáltalán nem volt szándékomban engedetlenséget elkövetni és a képviselőház tekintélyét csorbítani. Tisztelettel ezennel a képviselőházat ünnepélyesen megkövetem. (Általános helyeslés.)

A vesztegetési ügy.

Szivák Imre a parlamenti bizottság jelentését terjeszti be, a mely szerint **Héderváry** miniszterelnök teljesen ártatlan a vesztegetési ügyben.

Polonyi: Hát a kisebbség vélemény?

Szivák: Az is itt van!

Elnök felolvassa a interpellálók névsorát, de azok lemondanak a mai interpellációról.

A kormány lemondása.

Khuen Héderváry Károly gróf miniszterelnök: Bejelentem a t. Háznak, hogy a képviselőház tegnapi határozata következtében beadtam lemondásomat. (Helyeslés balról.) Felkérem a t. Házat, hogy a míg az új felelős kormány kinevezve nincs, ülést ne tartson. (Élénk helyeslés jobbról.)

Héderváry ezután egyenesen kiment a teremből (éljenzés jobbról.) őt a kormány minden tagja követte. (Valamennyien kecsira ültek és elhajtottak.)

A házban ezalatt percekig tartó lárma volt.

Kossuth Ferenc feláll és beszélni akar (Folytonos zaj.)

Elnök: Tévedés azt hinni, hogy a miniszterelnök lemondásával a ház nem folytathatja tanácskozását.

Körber ellen.

Kossuth Ferenc: Kötelessége konstataálni, hogy nem helyes, hogy az országgyűlés határozatával szemben a miniszterium sztrájkoljon. Elismeréssel van a többség tegnapi magatartásáért. Mivel **Héderváry** lemondott, nem szükséges, tegnapi nyilatkozataival foglalkozni. — Szükséges ellenben, hogy **Körber** nyilatkozatait az országgyűlés visszautasítsa.

A szélsőjobboldal Hieronymi vezetésével kivonul a teremből. (Nagy zaj.)

Kossuth csodálatosnak tartja hogy a magyar miniszterelnök vissza nem utasította **Körber** merényletét, sőt azt megmente. Az országgyűlésnek kötelessége hogy a legerélyesebben utasítsa vissza **Körber** beavatkozását. (Eljenzés a szélsőbalon.)

Szederkényi Nándor szintén visszautasítja **Körber** beavatkozását.

Rakovszky István szerint a kormány helyesen járt el akkor, ha a lemondását a király már elfogadta (Ellenmondások.) de ha nem fogadta el, akkor itt kellett volna maradnia. **Körbernek** ama nyilatkozata ellen, hogy a hadsereg minden ügyébe beavatkozása van, pártja nevében a legerélyesebben tiltakozik. (Helyeslés.)

Hock szerint **Körber** eljárását meg kell torolni.

Kubinyi Géza: **Körber** ellen tegnap már megnyilatkozott az országgyűlés. A további vita most felesleges. Az új magyar kormánynak majd lejjebb kell szállítani a **Körber** nyilatkozatait. Egy bizonyos, hogy oly kormányt, a mely ezt nem teszi támogatni nem fognak. (Általános helyeslés.)

Polonyi Géza helyesli az elnapolást. **Elnök** a **Héderváry** indítványára a kérdést felteszi.

Madarász József permanens ülést akar **Barta** Ödön folytatni akarja az ülést.

Holló Lajos szombatira akar ülést.

Kaas Ivor felszólalása után

Elnök konstatálja, hogy a napirendhez négyen beszéltek, más fel nem szólhat.

A nagy többség erre elfogadja **Héderváry** indítványát és a ház üléseit az új kormány megalakulásáig elnapolja.

Ezzel az ülés véget ért.

KÖZIGAZGATÁS.

Városi közgyűlés.

(II. nap.)

— okt. 1.

Tegnap délután 3 órakor folytatta a város törvényhatósági bizottsága **Puky Gyula** főispán elnöklete alatt a város háza nagy tanácstermében a múlt hónap 29 én lemaradt közgyűlését.

A közgyűlést tegnap is pontosan 3 órakor nyitotta meg elnöklő főispán, mely után a közgyűlés rögtön meg is kezdette tárgyalásait.

Helyi érdekű vasut.

A balkány—sámsoni stb. helyi érdekű vasut nagyfontosságú ügye a tegnapi közgyűlésről tegnapra lemaradt s azt a közgyűlés mint első tárgyat tárgyalta le tegnap.

A vasut ügyében tegnap délelőtt a tanács rendkívüli ülést tartott, s a tanács ülésének határozati javaslatát a közgyűlés 21 szótöbbséggel el is fogadta.

A vasut ügyének tárgyalása különben igen élénk volt a közgyűlésen, hozzászóllottak **Kiss Albert**, **dr. Fejér Ferenc**, **Freund Jenő**, **dr. Burger Péter**, **Juhász Ignác** és **Aczél Géza** városi főmérnök.

A közgyűlés a tárgy alapos megvitátása után végül elhatározta, hogy a **Debrecen Sámson** **Érmihályfalva** illetve **Sámson, Balkány, Nyíregyházig** vezető gőzüzemű, keskeny vágányu helyi érdekű vasut építésére a közgyűlés 200,000 korona törzsrészvényekben való hozzájárulást szavazott meg.

A hortobágyi csárda bérlete.

Szikszay Sámuel és neje azt kéri hogy a hortobágyi csárdát, tekintettel a csárda felvirágztatása érdekében eddig tett szolgálataikra, adja ki nekik a közgyűlés az árverés mellőzésével további 6 évre.

Király Gyula v. tanácsos pártolólág előterjeszti, hogy adja ki a város kérelmezőknek a csárdát újabb hat évre árverés mellőzésével, de a tanács javaslata szerinti évi — s az előző bérösszegnél nagyobb — 2700 korona bérleti összegért.

Tóth Kálmán nem ellenzi az ily módon való bérbeadást, de kéri, hogy a csárda étel és ital árjegyzéke megszabassék s az idegen forgalom érdekében az árszabály szigorú betartása mindenki által hozzáférhető panaszkönyv és a tanács utján szigorúan ellenőriztessék.

A közgyűlés **Király Gyula** tanácsos újabb pártoló felszólalására a csárdát **Szikszay Sámuel** és nejének bérbe adja, egyben felhatalmazza a gazdasági tanácsost az étel és italárjegyzék betartásának szigorú ellenőrzésére.

Egyéb kisebb ügyek.

A debreceni ipartestületnek 300 koronáig terjedő nyomtatványt szavazott meg a közgyűlés a beszerzési árban, **Nagy Sándor** kérelmét a **Tóth ház** utáni földek bérbeadása iránt elutasította. **Erdei Mihály** kegydíj kérelmét elutasította, **Csajkos Gézát** kegydíj kérelmével a szegényalaphoz utasította, **Báthor Debreceni Lajosnak** havi 20 korona, **Vass Imrének** havi 10 korona kegydíjat szavazott meg, **mig Medgyessy Károlynénak** havi kegydíját 10 koronáról 20 koronára felemelte, nyugdíjazta **Kállai József** gyalog rendőrt évi 324 koronával, a beteg **Beke Imre** városi kiadót további intézkedésig szabadságolta s helyettesül **Raics Gyulát** biztá meg, szabadságot adott **Dr. Tóby Elek**, **Haranghy László** és **Nánassy Miklósnak** s végül néhány állatorvosi és bábaoklevél kihirdetését tudomásul vette.

Ezzel a közgyűlést **Puky Gyula** főispán, a bizottsági tagok lelkes éljenzése közepett, néhány rövid szép szóval esti 5 órakor berekesztette.

A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése ma délután 4 órakor lesz a városháza nagytanácstermében **Puky Gyula** főispán elnöklete alatt.

× **A községi iskolaszék ülése.** A községi iskolaszék legutóbb kitűzött ülése elmaradt, mert azon az iskolaszék tagjai határozatképtelen számban jelentek meg. Ezért a már kihirdetett tárgysorozattal az iskolaszék szombaton délután 3 óra kor a városháza kistanácstermében tartja meg **Kovács József** elnök, polgármester elnöklete alatt újabb ülést.

× **Gazdasági cselédek, munkások megjutalmazása.** A földmívelésügyi miniszter minden évben oklevéllel és 100—100 korona jutalomdíjjal szokott kitüntetni két olyan gazdasági cselédet, vagy munkást, kik hosszú szolgálat, hűség, megbízhatóság és munkásságuk révén arra érdemesnek bizonyulnak. Mint minden évben ez idén is felhívta a főispánt, hogy erre nézve javaslatot tegyen. A főispán viszont a tanácsot szököltötte fel e részben javaslattételre. Ezek alapján a tanács megbizta **Király Gyula** tanácsost, hogy ezt a gazdáknak tudomására hozva őket felszólítsa, hogy amennyiben erre érdemes cselédjük van, azt — minősítést is igazolva — a tanácsosnál jelentsek be, eselleges kitüntetésök, megjutalmazásuk céljából. A tanácsos, az e

részből bejelentéseket e hónap 4 ikéig szívesen fogadja el s terjeszti föl további eljárásul.

× **Árverés a városházán.** Tegnap délelőtt árverés volt a városházán. A sőtakerti uton, az Ormódy villa és a nagyerdei csőszház mellett fekvő 1025 négyszögöl területnyi telket árverezték el. A telek kikiáltási ára 9040 korona volt és dr. Sárváry Gyula főorvos vette meg 11314 koronáért. Az árverelő bizottság tagjai voltak Körner Adolf tanácsnok elnöklésével Oláh Károly tanácsnok, dr. Magoss György főügyész és Roncsik Lajos főszámvevő.

EGYHÁZ és ISKOLA.

Egyházi gyűlések. A debreceni ev. ref. egyház gazd. bizottsága 1903. év okt. hó 2-án d. e. 10 órakor az egyház tanácstermében ülést tart. — A debreceni ev. ref. egyház ösztöndíjosztó bizottsága által 1903. év okt. hó 2-án d. e. 10 órakor az egyháztanácstermében ülést tart.

A nagyváradai püspök beiktatására úgy volt hogy Hajdumegye és Debrecen szabad királyi város is küldenek képviselőt. Am az utóbbi napokban mindkettő megtartotta már havi gyűlését, a képviselők nézve azonban egyik sem intézkedett. Most, mint értesülünk, a képviselők közül üdvözlés lesz, oly formán, hogy mindkét törvényhatóság hivatalba lépése alkalmából átiratilag sok szerencsét kíván az új püspöknek. Így vajudnak a hegyek s lesz belőlük egy kicsike egérke. No de nem baj, mert mint halljuk a hitközség küldöttsége annál impozánsabb lesz.

A róm. kath. népiskolák kibővítése a hitközségi iskolaszék beadványával kapcsolatosan tegnapelőtt foglalkozott a városi tanács, s az ügyre vonatkozó összes iratokat azzal adta ki a főmérnöki hivatalnak, hogy a kérelembe foglalt elvek figyelembe vételével 8 nap alatt tegyen előterjesztést a Tanácsnak. Így már most van rá némi remény, hogy ez a rég húzódozó ügy valahára megoldást nyer.

Olvasóajtatosság. Még a dicső emlékü XIII. Leó pápa elrendelte, hogy október hó egész folyamán szent olvasóajtatosságok tartassanak a kereszténység ügyének jobbrafordulásáért világszerte. Minthogy a jelenlegi pápa IX. Pius elődjének ez intézkedését a mai napig fentartotta, ez évben is megtartatnak ez ajtatosságok. A helybeli róm. kath. templomban ma d. u. 5 órakor lesz az első ily ajtatosság s az egész hó folyamán is mindig ez órában lesz megtartva.

Ev. ref. gimnáziumi Tornakör. A Tornakör megtartotta alakuló ülését. 160 tagja van a körnek. Felügyelő tanár Tóth Mihály. Elnök Röhrig Károly VIII. o., alelnök Medgyessy Gábor VII. o., főjegyző Sáfár László VIII. o., aljegyző Molnár Béla VII. o., előtornászok Kalas Ferenc VIII. o., Zöld József VIII. o., Medgyessy Gábor VII. o., Riesz Kálmán VII. o. Választmányi tagok: Huszág Oszkár, Gyulay József VIII. o., Gáspár Mihály, Pelleskey Sándor VII. o., Hajdu István VI. o., Balog János V. o. Pénztárnok: Karácsonyi András VIII. o.

SPORT.

A debreceni vadásztársulat ezúton értesíti tagjait, hogy a fácán kakas vadászata a mai naptól kezdve f. év nov.

hó 15-ig engedélyeztetik. A hatvan és varga utcai ó és ujosztású földök pedig továbbra is a társulat tulajdonában maradnak.

H I R L E K.

Napló.

Iparművészeti nyitva minden vasárnap és 11 óra napon d. e. 9—12-ig.

Nőegyleti szövő ipar tanulmány nyitva — vasárnap kivételével — mindennap délelőtt 7—12-ig és délután 2—6-ig.

Szept. 29. Városi közgyűlés.

* **Október.** A mai napon kezdődnek a vig katonasorba felvételük bucsuzása. Az érzékeny bucsuzkodás azonban ezúttal elmarad. Ebbe még csak belenyugszik valahogy a legénység eleje. Nagyobb baj és szomorúság, hogy akik a három esztendő alatt kiszolgálták, azokat a mai napon nem eresztik haza. Sok izmos kéz szorul ma ököbe, sok becsületes magyar szívbe telepszik ma jogos keserűség. De a magyar fiúk elkeseredésükben se feledjék, hogy a nemzeti ügyért, a hazáért szenvednek. A katonai fegyelem ellen ne vétsenek, mert csak magukat döntenék bajba s a nemzeti ügynek hasznára ez nem válnék. Viseljék hát békeséges türelemmel a rájuk szakadt csapást. Egy pillanatra se feledjék, hogy nemcsak katonák, hanem magyarok is. Mint katonáknak és mint magyaroknak egyaránt kötelességük türelemmel és remélni!

* **A városi főügyész lemondása.** Ábrahám László városi főügyész tegnap beadta állásáról való lemondását és egyúttal nyugdíjazását kérelmezte.

* **Az őszi vásár.** E héten van a debreceni vásárok közt a legnagyobb, az őszi vásár, vagyis a híres Mihály napi vásár. Tegnap és tegnapelőtt volt a bőr, gyapjú, méz, dió, toll, gabona és terményvásár. Ma a zsidóünnepre való tekintettel a vásár szünetel. Holnap lesz a juhvásár, szombaton és vasárnap a sertésvásár, vasárnap és hétfőn a lóvásár, hétfőn és kedden pedig a baromvásár. Ugyancsak holnap kezdődik a kirakodó vásár is és tart vásárvasárnapja utáni szerdái.

* **Az önkéntes iskola átadása.** Tegnap reggel 9 órakor volt az újonnan épített önkéntes iskolának az átadása. Az átadásnál a város részéről Vecsey Imre v. főjegyző elnöklése alatt jelen volt Szabó Kálmán v. tanácsos, dr. Magoss György v. főügyész, dr. Balkányi Ede főorvos, Latinovics Mihály áll. építészeti, Aczél Géza városi főmérnök és Szilágyi János v. mérnök. A katonaság részéről megjelentek a temesvári VII. hadtest parancsnoksága által kiküldött intendaturai képviselő, továbbá a 39-ik és kir. gyalogezredtől Vogel ezredes, Nöring őrnagy és Förster Károly kapitány. Ugy az átadó, valamint átvevő bizottság az épületet tökéletesnek találta, pót munka szükségét nem látta s az átadás

ról jegyzőkönyvet vett föl, mit a tanács elé fognak terjeszteni. Ezzel az önkéntes iskola újépülete a katonai hatóság gondozásába és használatába került.

* **A hervadás évadja.** A meddig a szem ellát: mindenütt hervadás van. A kopár tarlókon őszi szél sít, az erdő utjait hulló levelek takarják, elvirított a rozmarin, szegfű, muskátli, orgonavirág és a rózsák, s velünk együtt eltűnt anyár is. Elmúlt a sárga szalmakalapok, fehér batiztruhák évadja, s szívesen öltjük már magunkra a melegebb ruhát. — A levélhullató őszi hatása egyébként nem a városban látható igazán, hanem künn az akácfas kis falvakban, ahol most folyt javában az őszi takarítás, hogy Szent Mihályra minden igazhívő portáján rend legyen. És elkövetkezett a kukoricafosztás ideje is. Ez faluhelyen az őszi hangverseny évad, amikor minden portán nótászó hallik. Este mikor a hold sarlója már fölragyog az égboltozaton, összegyűlnek a szomszédok a leányok és legények, s munkaközben öreg estig dalolják a szébbnél szébb szomorú nótákat. Mert úgy illik, hogy hervadások csak a szomorú, őszi nóták.

* **Bírósági áthelyezés.** Ő felsége a király Dr. Grandpierre Károly székely udvarhelyi és Nagy Kálmán debreceni kir. aljárásbírákat saját kérelmükre kölcsönösen áthelyezte.

* **Eljegyzés.** László Gyula kultur mérnök eljegyezte Nehéz Gábor helybeli földbirtokos leányát, Etelkát.

* **Honvédönkéntesek vizsgálata.** Honvédezdünk önkéntesei e napokban tettek le a budapesti I. kerületi parancsnokság előtt a tartalékos tiszti vizsgát, melyen a bpesti 1. s, a gyulai 2. ik, a debreceni 3. ik és a nagyváradai 4. ik honvédezdünk önkéntesei összesen mintegy 130-an vettek részt. A vizsgálaton alig 7—8 bukott el s így az eredmény dicső renes, most az egyes ezredek mintegy ezredenként 24—28 önkéntesből alig bukott el 2—3-on. Az eredményesen levizsgázott önkéntesek őrmesteri ranggal természetesen mindannyian már fel is köttették a hosszú kardot.

* **Hosszu nap.** Ma van a zsidóknak legnagyobb ünnepe: a hosszú nap. Már tegnap délután beállott az ünnep s ezzel együtt a böjt is, mely ma csillag feljöttéig tart. E napot az engesztelés napjának is nevezik a zsidók, mert e napon bűneik bocsánatáért imádkoznak.

* **Hirdetmény.** Az 1888. évi VII. t. c. 12 §-a alapján figyelmeztetem és szigorú kötelességévé teszem az összes helybeli marhakereskedőknek, hogy a másvidékről származó és tovább tartásra szánt szarvasmarha behozatalást 12 óra lefolyása alatt a mezőrendőrségen bejelenteni, a marha leveleket ugyanott átadni tartoznak és amennyiben behozott szarvasmarhákat a városi legelőkre kihajtani szándékoznak azok előzőleg 8 napig elkülönítendőek és a városi m. kir. állatorvos által megvizsgálandók. Debrecen 1903. szept. 30. Dr. K. Tóth Mihály mezőrendőrkapitány

* **Eltűnt hivatalnok.** Relytélyes ügy foglalkoztatja rendőrségünket. Ugyanis Herman Sándor fővárosi hivatalnok vasárnap ottani lakásáról eltűnt. Lakásán hagyott 4 revolvergolyót és egy levelet, melyben azt írja, hogy azt a négy golyót annak hagyta ott, aki az ő vesztét akarta. Hétfőn érkezett Herman Debrecenbe. Itt fogadóba szállt és levelet írt, melyben elmondja, hogy öngyilkos lesz. A levél feladása után a szállóból eltűnt. Hozzá tartozói a levél vétele után azon

nal vonatra ültek s Debrecenbe érkeztek. A rendőrség megindította a nyomozást de az öngyilkos szándéku hivatalnokot még eddig nem találták meg. Herman Sándor egyébiránt középtermetű, barna, kékszemű ember. Eltűnésekor sötétkék ruha volt rajta. Ruháit és csomagját a szállodában hagyta, hol hozzátartozói átvették. A nyomozás folyik.

* **Halálozások.** A tegnapi nap folya mára a következő haláleseteket jelentették be az anyakönyvi hivatalban: Buttyán Györgyné gör. kath. 29 éves, Tóth Ferencné ev. ref. 58 éves.

* **Az eskütéri hid.** A budapesti eskütéri Erzsébet-híd felavatása október 10-én nagy végbe nagy ünnepek kíséretében. Káprázatos pompát fognak ez alkalomból kifejteni s a hid környékének minden épülete lobogódiszt ölt. A király maga is jelen lesz, aki az új alkotást személyesen adja át a forgalomnak, az ország nagyjainak és előkelőségeinek jelenlétében. A hid a világ legbámulatraméltóbb alkotásainak egyike.

A bácskai nadályok. Hetedhét országban nem volt párja a bácskai lányoknak. Szépek, mint a korán fésző rózsabimbó, aki egyszer azokba a bogár szemekbe tekintett, nem tud azoktól szabadulni. Így volt ez eddig, de ezután másképp lesz, mert a Bácska hivatalos lapja, a Bácsmegeye — a szép bácskai lányokat csúfosan leszólta, ezentulra a piócák osztályába sorolta őket. A hivatalos lapban ugyanis a következő versike jelent meg, valószerű a megye hivatalos poétájától:

Aranyálmok!

Aranyálmok! ifju álmok.
Mért mosolygok szívből rátok?

Igérgettek, ígérgettek...
Meddig higgyek én még nektek?

Arany álmok: ti szép lányok,
Ti szíven élő nadályok!

* **Gólya a cirkuszban.** Nagykikindán a múlt vasárnapj országos vásáron történt. A délutáni órákban egy Malek nevű cirkuszgólya éppen a legmerészebb mutatványait adta elő a vásári közönségnek, mikor egyszerre a fiatal nő szédülni kezdett, a vállán álló két gyermeket nagy ügyességgel lerázta magáról és a közönség elől eltűnt. Beszaladt a cirkuszódóba s itt, mint később kiderült, egy egészséges fiúcskának adott életet.

* **X. Pius elhagyja a Vatikánt.** 1870. szeptember 20-dika óta egy pápa sem hagyta el a Vatikánt. Mikor azon a napon II. Viktor Emánuel csapatai elfoglalták Rómát, IX. Pius bevonult a Vatikánba, ahol fogolyként élt egész haláláig. Nem lépett ki a Vatikánból hosszú ural kodása alatt XIII. Leó pápa sem, aki szintén fogolyként tekintette magát. An nál meglepőbb most az a hír, mely a római Tribuna hasábjain jelent meg. A római lap szerint X. Pius pápa készül elhagyni a Vatikánt s az újság híre szerint meglátogatja a montekaszinói apát ságot és a cava-de tírennei kolostort.

* **Az amerikai cselédek követelése.** Amerikában a cselédeknek épp olyan egyesületi szervezetük van, mint például a szociálistáknak. Ennek a szövetségnek „Household Worker Protective Union” a neve és ez szokta körvonalozni a cselédek követeléseit a munkaadókkal szemben. Ez a cselédegyesület ugyancsak meg védi tagjainak az érdekeit. Most olyan követelésekkel lép fel, hogy a háziasszonyok már előre is reszketnek. Azt követeli az egyesület, hogy annak a cselédnek aki kilenc hónapja vagy egy helyen, két

heti szabadságot és ez alatt az idő alatt teljes fizetést adjon a munkaadó. Egy másik követelés a következő: minden hölgy, aki cselédséget tart, köteles bizonyítványt bemutatni arról, hogy milyen a jellege. Ezt az irást az a cselédszemélyzet állítja ki, amely legutoljára nála volt. Ez a követelés is elég szigorú már, mert ugyan melyik cseléd állitana ki akár nálunk is jó bizonyítványt az urnője részére de ez a harmadikhoz képest még nagyon enyhe. Ebben azt kívánja az egyesület, hogy a cselédszövetség egyik tagja sem bocsátható el a szolgálatból alapos ok nélkül. Ha ilyen elbocsátás történik és az egyesület is ok nélkül valónak találja, akkor a szövetség tagjainak nem szabad többé ilyen helyen szolgálatba állaniok.

* **Szerb egyetem Délmagyarországon.** Egy bécsi újság azt a szenzációs hírt közli, hogy a magyarországi szerbek legközelebb új követelésekkel fognak föl lépni, ugyanis első sorban a szerbek igé nyelni fogják egy új egyetemnek Verse cen vagy Ujvidéken leendő felállítását. Az illető bécsi lap, az Information, a szláv propoganda minden mozzanatáról a monarchiában jól van értesülve s maga is hatalmas támogatója annak. Továbbá elbeszéli, hogy az Omladina párt a legközelebbi napokban Karlócán, kongresszust tart, hogy határozzanak a fölött, mi volna teendő a szerb egyetem érdekében és mi módon lehetne minden szerb községet Magyarországon szerb népkönyvtárral ellátni. A kongresszus célja továbbá az illető közlemény szerint a szerb pánszláv hitközségek politikai szövete zetekké való szervezése. A szerb egyetem terve természetesen csak agyróm. Ugyan honnan vennék ehhez a pénzt, a hallgatókat és a tanárokat? Hanem a szerb pánszláv hitközségeknek politikai szervezkedése már felhívja az állami ellen őrző közegek figyelmét.

* **Beszéző frizurák.** A japáni nők oly művészi esen tudnak fésülni, hogy a frizurájukból nyomban meglátni, vajjon a viselője leány-e, aki férjhez óhajt menni, avagy özvegy, aki vigasztalhatatlan, vagy pedig olyan özvegy, aki szívesen fogadná a vigasztalást, ha akadna megfelelő lo vag. Fiatal leányok legyező- vagy pillangóformájú frizurát viselnek és ezüstös vagy színes ékszerekkel díszítik hajukat — özvegyek, akik a rózsás láncot újra fel szeretnék venni, teknősbékaesont hajtüvel erősítik meg hátul a hajukat — végül özvegyek, kik halott urukhoz örökre hívek akarnak maradni, rövidre nyírattják hajukat és semmiféle ékszerezettel nem díszítik.

* **Leégett kazlak.** Körülbelül hét ilyen és hasonló című hír jelent meg a Szabadságban az elmúlt nyár alatt s e tüzek mindegyike Lichtstein Samu és Dezső balmazújvárosi birtokosok tagjain történt. Tegnapelőtt ugyanazoknál 2000 négyszög méter területen levő szénakazal égett le 11 ezer korona értékben. Tegnap ismét tűz volt Lichtsteinék birtokán. Mintegy 900 köbméternyi gyepszénakazal hamvadt el. A tűz oka, mint a többi esetekben is, ismeretlen. A kár 3200 korona, mi azonban biztosítás útján megtérül.

* **Magyariék kitüntetése.** A Népszin házban lefolyt cigányhangverseny zene karai közt a bíráló bizottság tegnap osz totta ki a kitüntetéseket és jutalmakat. Az első díj aranyérem volt, melylyel 15 cigányzenekart tüntettek ki. A Magyar Testvérek, a kik kitűnő debreceni zene karukkal részt vettek a versenyen, szintén aranyérmeket kaptak. A kis pöttön Magyarai gyerek, az ifju Imre szintén külön aranyérmeket kapott.

* **Hálókoszik a debreceni vonalon.** A Budapest—Máramarosszigeti vonalon a

hálókoszik menetrendje a következő: Budapest keleti pályaudvartól indul este 7 óra 5 perckor, ide érkezik éjjel 2 óra 33 perckor. Innen indul Máramarossziget felé 2 óra 50 perckor, oda érkezik délelőtt 9 óra 48 perckor. Máramarosszigetről indul délután 3 óra 52 perckor, Debrecenbe érkezik este 10 óra 9 perckor. Innen indul 10 óra 27 perckor, Budapest keleti pályaudvarra érkezik 5 óra 45 perckor reggel. A hálókoszik díjai: Budapestről Máramarosszigetig vagy viszont I. osztály 12 korona, II. osztály 9 korona. Budapestről Királyházaig vagy viszont I. oszt. 9.60 korona, II. osztály 7.20 korona.

* **Elveszett egy fekete szőrű angol szetter kutya.** Négy lába fehér, Nimród névre halgat. Szíves megtaláló jutalomban részesül. Csapó u. 59. sz. alatt.

* **Rövid hírek. Pánszláv tanulók bűnhődése.** A rimaszombati prot. fő gymnasium hat növendékét pánszlávok miatt az intézetből, illetve kettőt az ország összes tanintézetéből kizártak. — **Négy című újság.** A temesvári nyomlászok sztrájkolnak, a négy napi lap ennek következtében tegnap közös szöveggel jelent meg, legelő a négy lap egymás alá nyomott címmel. — **Szerencsés utat!** Kórodi Lutz Lajos bakszász — sajnos! — képviselő a kir. Kuria egy súlyos ítélete által elkedvetlenülve Berlinbe költözik. Arra kérjük, hogy magyar család névét hagyja vissza, ne szennyezze be rágalmaival. — **Tömeges mérgezés.** A budapesti Erzsébet szegényházban 132 egyén lett beteg, akik ugyanazon edényben főt borjúhúst ettek. A vizsgálót folyik, hogy mi okozta a mérgezést. — **Szobrot egy szabadsághósnak.** Gróf Teleky Sándornak, a magyar és olasz szabadságharc és a spanyol karlista mozgalom hősnének, — aki jeles író s mind két minőségében Petőfi jó barátja volt, a koltói parkban szobrot akarnak emelni. — **A nemzetiségek mást és nálunk.** Észak Schleswingben azokat a dán parasztokat, akiknek kutyái porosz hivatalnokokat megugatnak, meg büntetik, bezzeg minket bátran ugatnak a pánszláv és dákoromán kutyák. — **Családi dráma.** Vér István prázsmári pályaelügyelő felesége családi viszály miatt kis gyermekével vízbe ölte magát; Vér kétségbeesésében szintén öngyilkos lett. — **Öngyilkos hadnagy.** Szentiványi Pál, az Eperjesen állomásozó 9 ik honvédezred hadnagya tegnapelőtt halántékon lőtte magát; életéhez nincs remény. — **A regényhős vége.** Az a hír kezd terjedni, hogy a Giron, a szerelmes nyelv mester egy londoni kórházban, tüdőgyulladás következtében meghalt.

* **A tifusz járvány ellen legbiztosabban óvakodhatunk, ha avasujfalusi Oroszlánvizet isszuk.** Orvosok bizonyítják, hogy az Oroszlán savanyuvíz minden bacillus tól menten tartja az emberi szervezetet. Az Oroszlánviz a legolcsóbb savanyuvíz. Egy üveg ára 6 kr. Kapható egyedül a Schwartz-féle dohánytözsdebe Piac utca 29. a városházával szemben.

* **Olvassuk a „KARIKÁS” élelapot.**

* **Olvasoink figyelmébe ajánljuk, hogy színehagyott avagy elpiszkolódott ruháikat olcsó árak mellett Konez Józsefnél festessék és tisztíttassák.** Főútlelet Batthányi u. 2. sz. a. Műhely vár u. 7. sz. zene során.

* **Van szerencsém a nagyrabecsi hölgy közönségnek tudomására adni, hogy az ideikülföldi bevásárlási utamról visszatérve, raktáramat ezuttal is csak**

legutolsó divat termékeivel szereltem fel. **Női és leány paitók köpenyeg, női fejtők és többi szokásos cikkek most is a legnagyobb választékban vannak készletben minden válfajban de mindenütt a legmérsékeltőbb áron.** Amidőn tehát a nagybecsült hölgyvilágot dusan felszerelt üzletnek szives megtekintésére kérem és magamat annak további becses pártolásába ajánlva, vagyok kiváló tisztelettel: **Halmágyi Sámuel.**

Az Arany Bika kávéházában ma este Magyar Testvérek zene kara játszik.

Rendőrök és kocsisok véres harca.

Ötven sebesült.

— Távirati tudósítás. —

Budapesten nagy méretű bérharc tört ki, melyet a fuvaros kocsisok indítottak gazdáik ellen.

A bérharcolókat megigérték Rudnay főkapitánynak, hogy a rendet fentartják és nem nyulnak erőszakhoz. Ezt az ígéretüket azonban megszegték.

Fővárosi tudósítónk táviratozza, hogy a bérharcolókat közül mintegy háromszázan megtámadták Welter József fuvarozó vállalatának embereit, mert ezek dolgozni akartak. Négy rendőr volt jelen; ezeket oly dühösen ostromolta a tömeg, hogy kardot kellett rántaniok s kis hirtelen, hogy agyon nem verték őket. De husz lovas rendőr érkezett és ezek a lázongók közé vágattak.

A bérharcolókat táborába eközben ezer főre nőtt és ez az ezer ember valóságos véres csatát vívott 64 lovas és 24 gyalogrendőrrel, a kik a rendet helyre akarták állítani.

Iszonyu hadakozás támadt. Ötvennél több a sebesült és mondják, hogy a halottak is vannak, mert több revolver lövés is történt.

A rendőrség még nagyobb zavar gásktól, tart, ezért katonai segítséget kért és kapott.

Egy rendőrt lelőttek a lováról. A szerencsétlen haldokolva bukott le a földre. Ekkor a rendőrök is lőttek. A katonaság megérkezett és szuronysegezve szorította vissza a zavargókat.

E G Y L E T.

Történelmi hangverseny a színházban. A debreceni dalegylet ez év december hónap 3-ikán nagy történelmi hangversenyt szándékozik rendezni színházunkban. Ez ebből tegnap az iránt nyújtott be a tanácshoz kérelmet, hogy e célból a szokásos feltételek mellett engedje át a tanács a dalegylet céljaira a színház helyiségeit. A tanács a dalegylet kérelmét előreláthatólag teljesíteni is fogja.

A rabsegélyező egylet választmánya október hó 5-én d. u. fél 6 órakor gyűlést tart a kir. törvényszéki palota es küldtszéki várakozó termébe. Több fontos ügy vár elintézésre e gyűlésen, melyre a személyre szóló meghívók a napokban küldetnek szét. De ezen az uton is már előre felhívjuk az illetékesek figyelmét a gyűlésre.

S Z I N H Á Z.

M ü s o r.

Megnyitóelőadás október 1-én.

Okt. 1. csütörtök *A titok*, vigjáték. Először Bérlet A.

Okt. 2. péntek *A titok*, vigjáték. Bérlet B.

Okt. 3. szombat *A titok*, vigjáték. Bérlet C.

Okt. 4. vasárnap délután *Aszalai uram leányai*, vigjáték, este *A piros bugyellárás*, népszimű. Bérlet A.

— **Elő előadás.** A debreceni színház színházát tegnap hazaérkezett M.-Szigetről, a hol két hónapon át felelte sok diadalban volt része. Az első előadás itthon ma este lesz, a mikor *A titok*, Wolf Pierre vigjátéka kerül bemutatásra. Ez a vigjáték a Nemzeti Színház műsorából való s rendkívül mulatságos darab és értékes alkotás. A vigjátékot pénteken és szombaton megismétlik.

T Á V I R A T O K.

Héderváry lemondása.

Budapest, szept. 30. Héderváry gróf lemondó táviratára Bécsből még nem jött felelet.

A Ház összehívása.

Budapest, szept. 30. Szederkényiek és a néppárt 20 tagja délután kérvényt nyújtott be Apponyi házelnökhez, hogy szombatra ismét ülést hívjon össze.

Főispán a nemzeti ügy mellett.

Zilah, szept. 30. Szilágymegye mai közgyűlésén Vesselényi Miklós főispán nagy beszédet mondott, óhajtván a nemzeti követelések teljesítését.

A katonai toborzás ellen.

Déva, szept. 30. Hunyadmegye alispánja megtagadta a hadkiegészítő parancsnokság átiratának teljesítését, mely szerint szólítsa fel a hadkötelezetteket önkéntes jelentkezésre. Ezt a toborzási felhívást az alispán törvénytelennek nyilvánította.

A cár Bécsben.

Bécs, szept. 30. Miklós cár ma dél elött 10 óra 30 perckor nagy kíséretével a pompásan földiszitett nyugati pálya udvarra érkezett, ahol a király, a főhercegek és egyéb méltóságok élén fogadta. A pályaudvaron zászlós és zenés diszszázad állt föl, élén Ottó főherceggel. Azon főhercegek, kiknek orosz ezredeik vannak, ezeknek egyenruháját viselték orosz rendjeikkel. A vonat berobogása kor felhangzott az orosz himnus. Királyunk, aki orosz ezredének egyenruháját viselte, rendkívül szívesen üdvözölte a cárt. A két uralkodó barátságosan kezelt szorított és kétszer megcsókolták egymást. Ezután elléptek a diszszázad elött, mire a főhercegek bemutatása következett. Az uralkodók a tüzérség üdvözlései közt a schönbruni kastélyba hajtottak, ahol a főhercegnők üdvözölték a cárt. Az uralkodók ezután rövid időre visszavonultak lakosztályukba. Délben disz

dejeuner volt, melyet cerele követett. Délután fél 3 órakor az uralkodók Murzstegre utaztak.

Bécs, szept. 30. A Schönbrunban tartott diszreggelin a király felköszöntötte a cárt, mire a cár hasonló szíves hangon válaszolt és kiemelte hogy a két nagyhatalomnak a Balkánon való együtt működése az általános béke erősítésére szolgál.

Kirabolt nagytőzsde.

Arad, szept. 30. A városházzal szemben elhelyezett nagytőzsdét az éjjel kirabolták. A nyomozat kiderítette, hogy a nagytőzsde boltajtáját éjjel álkulcsesal nyitottak ki, a honnan nagymennyiségű bélyeget, készpénzt és szivart raboltak el. A nagytőzsdével szomszédos Kerpel-féle könyvesboltot szintén feltörték, de csak 20 koronát vihettek el. — Megkísérelték ugyan, hogy a Wertheim pénztárt kinyissák, de ez a betörőknek nem sikerült.

Gabona tőzsde.

Budapest, szept. 30. Buzakinálát mérsékelt volt kedv gyöngye — Lanyha irányzat mellett 12,000 métermázsa került forgalomba 2 és fél fillérrel olcsóbb áron. Egyébb gabonanemek bányadtak, dő szép.

Buza októberre	7.50—51
„ novembere	7.70—71
Rozs október	6.19—20
„ októberre	6.48—49
Zab októberre	5.38—30
„ novembere	5.66—67

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Elítelt gyilkos.** Három napi tárgyalás után tegnap hozott ítéletet a törvényesék Pincés Imre ellen. Az esküdtek igazmondása alapján a törvényszék Pincés Imrét 14 évi fegyházra ítélte.

Regénycsarnok.

A tejtetstvér.

Harmadik rész.

(Folytatás.)

E szavakkal letette a pipáját, hogy keblére zárhassa a fiatal embert, a ki nyugodtan eltúrte ezt a heves ölelést.

— Enyje, be jókor jöttél. Az ebéd az asztalon van és te velem ebédelsz.

Aztán odafordult a két fiatal parasztlányhoz, a kik a hátérben megálltak és csipőre tett kezekkel, tágra meresztett szemekkel bámultak a vendégre:

— No, Sandrina, meg te Zélia, mit bámultok, mint a borju az uj kapura? Gyorsan még egy terítéket és tálaljátok.

— Hát már Honorine nincs itt magánál, doktor bácsi? — kérde Savinien, szemmel kísérve a két csinos lány sürgését-forgását.

— Nem a, Honoriné megvénült és visszavonult a falusi birtokára... Felváltottam hát a régi öreg gazdasszonyomat két fiatalra. Mindketten különben Honorine testvérhugai.

Aztán, midőn észrevette a pajkos mosolyt Savinien ajakán, erélyesen tiltakozott.

— Haszontalan fickó, mikkel nem gyanusítasz! Az én koromban az ember már nem jár a lányok után. Jó ideje le-szereltem én már. De azért még most is

szeretek csinos arcokat magam körül látni, az esztetikai izlésem megkívánja ezt. Gazember, az a ki félremagyarázza.

Ez alatt asztalhoz ültek és Villermier evés közben kikérdezte a vendéget. — Hogy vannak az otthoniak?... Nagypád meg édes apád bizonyosan kellemes meglepetéssel tapasztalták, hogy milyen előnyösen változtál meg az utóbbi időben.

— Hm — mormogta Savinien, a tegnapi este jelenetre gondolkodva — kétkedem benne... Hiszen ismeri az ő nézeteiket. Sőt ellenkezőleg attól félek, hogy azoknak a nézeteknek hallatára, a melyeket én vallok, inkább kissé meg-rökönyösödtek.

— Hát igaz, hogy kissé elmaradtak a mai világtól és hogy az elveik is ósdiak már, de mindazonáltal nagyon rosszszul tennéd, ha felháborítanád őket olyan theorák hangoztatásával, a melyeket ők nem tudnak megérteni.

— En egyszerűen eladtam nekik azt, a mit én helyesnek és igaznak tartok.

— Persze, persze, fiatal koromban én is olyan engesztelhetetlen voltam, mint a milyennek téged gondolak és önkénytelenül is támadó álláspontot foglaltam el. De tudod, édes fiam, már a mi korunkban az ember úgy ragaszkodik a véleményéhez, mint egy kedves megszkott kabáthoz és nem szívesen látja, ha olyan magad forma fiatal rajongó, mint te vagy, lábbal tiporja.

— Rajongó? — tiltakozott Savinien a sértett önérzett hangján. — Csálódik doktor ur. En meg az én barátaim a lelkesedést meg az érzékenykedést a tévedések megannyi kuforrásának tartjuk és mi elvben sohasem lelkésedünk.

(Folyt. köv.)

Magyar királyi államvasutak

132435/903 sz.

Hirdetmény.

Anga megálló rakodóhelynek a gyorsáru forgalomra való megnyitása.

A miskolczi-Kassai vonalon Zsolca és Szikszó állomások között fekvő Anga megálló-rakodó hely, mely eddig csupán a személy, podgyász és kocsi-irakományi teheráruforgalomra volt berendezve, a gyorsáru forgalomra is megnyitott.

Teherdarabuk fel és leadása ezentúl is kivan zárva.

A nevezett megálló rakodóhely a m. kir. államvasutak vonalain érvényes kilométermutatóba és helyi áru díjszabásba II. rész: már fel lévén véve az ott fel-vagy leadott gyorsáruk díj számítása a nevezett vonalakat, illetőleg oly viszonylatokban melyekre nézve állomási díszabások léteznek, arcokban kitüntetett, minden egyéb helyi viszonylatban pedig a kilométermutatóban foglalt kilométertávolságok alapulvételevel az említett helyi áru díjszabás III fejezetében megállapított határozományok mérvadása szerint eszközöltetik.

Anga megálló-rakodóhely a gyorsáru forgalomra történt megnyitásával egyidejűleg önálló elszámolóhelyé mi

nősítettén, ennél fogva a kocsik megrendelése és a gyorsáru és kocsi-irakományi teheráru küldemények feladása illetve kiváltása többi már Zsolca állomáson, hanem, ott helyben eszközölhető.

A szóban forgó megálló rakodó hely forgalmának ezen kibővítése folytán az említett hely áru díjszabás 57 oldalán az ötödik rovatban kitüntetett 2-es szám valamint a nyolcadik rovatban. Zsolca állomás neve, törölendő ellenben ugyanott a harmadik rovatban (gyors-és kocsi irakományi teher, áru forgalom) 2 es szám bejegyzendő, végül pedig a kilométer mutatóba valamint az állomási díjszabásban az Anga megálló-rakodóhely neve előtt foglalt ++ jel + jelre változtandó.

Budapest, 1903 évi szeptember hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Üzletvezetőség. Zágráb

32710—1903 számhoz.

Pályázati hirdetmény

A magy. kir. államvasutak alólírot üzletvezetősége nyilvános pályázat útján biztosítani kívánja a vonalain alkalmazott azon hivatalnok és hivatalnok gyakornokai részére szükséges egyenruha darabok készítését, kik a fennálló egyenruházati szabályzat értelmében szolgálatkötésben egyenruhát viselni tartoznak.

Az ezen hivatalnokok és hivatalnok gyakornokok által rendszerint viselendő egyenruha darabok a következők:

- 1.) Nyári zubbony.
- 2.) Tavasz és őszi zubbony.
- 3.) Téli zubbony.
- 4.) Nyári nadrág (ötétkékes) szürke v. drapp színű posztóból.
- 5.) Tavasz és őszi nadrág.
- 6.) Téli nadrág.
- 7.) Tavasz és őszi felöltő.
- 8.) Téli felöltő.
- 9.) Nyári sapka.
- 10.) Nyakra való.
- 11.) Keztyű.
- 12.) Karkötő.

Az 1—8 tétel alatt felemlített ruhadarabok készítéséhez megkívántató felsőkelméket tartozik azon cég, ki az 1—8 tétel alatt felsorolt ruhadarabok elkészítésével megbízatni fog egy belföldi posztógyárosnál beszerezni.

Ezen ruhadarabok elkészítésére és szállítására vonatkozó részletes feltételek megszerezhetők az alólírot üzletvezetőségnél a hivatalos órák alatt, mely feltételek aláírattan az ajánlatral együtt következő felirattal ellátva: „Ajánlat a hivatalnoki egyenruha darabok elkészítése iránt” 1903. évi október hó 10-én déli 12 óráig az alólírot üzletvezetőséghöz benyújtandók, vagy posta útján beküldendők hova is bánatpénz képen mely esetleg óvadék gyanánt is fog

szolgálni, 400 korona készpénzben vagy értékpapirokban 1903. évi Október hó 9 déli 12 óráig küldendők.

Az alólírot üzletvezetőség fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül tekintett nélkül az ajánlott egységárakra szabadon választasson.

Kelt 1903 évi Szeptember hóban.

A m. kir. államvasutak üzletvezetősége Zágráb

Uj mosó és vasaló intézet

fő u. 42. Lamprecht palota az ulvarban.

a n. é. közönség szives tudomására hozom hogy ugy férfi mint női fehérnemű mosást és vasalást a leg-szebben jutányos árban kifogástalanul készítek, becses pártfogását kérve maradtam készszolgája.

Papp Antalné.

A legjobb petroleum.

Csak egy próba rendelvény, és mindenki meggyőződhetik, hogy a

legjobb petroleum

egyedül **Kovács János** petroleum kereskedőtől szerezhető be.

Megrendelhető **Blattner József** urnál, *Csapó-u. sarkán és Hadház-utca 9. sz. a.* Öt literenkint helyben házhoz szállítatik.

Gyógytorna óráimat

(rosszul fejlett, vérszegény, ferde gerincoszloppal bíró, gyenge gyermekek részére) október 1-én kezdem meg.

Rheumák és izzadmányok ellen forró légfürdők.

Jelentkezhetni naponként d. e. 9—12 ig, d. u. 3—5 ig.

Debrecen, Széchenyi-utca 1. sz.

Dr. Szász Adolf,

orvos.

Reggeli előtt

egy pohár,

rohitschi Tempel forrás viz

jó huyghajtó, étvágy gerjesztő s a testben a rendszeres állapot helyre állítja. *Styria forrás viz* ugyan olyan, de erősebb hatásu.

Nagyraktár Magyarország részére:

Hoffmann Józsefnél

Budapest, Bathory utca 8.

Zádor Lajos
divatterme.

Tisztelettel értesíti a Hőgy közönséget, hogy a legszebb öszi divat újdonságok megérkeztek.

RUHAKELMÉK, DISZITÉSEK, NŐI ÉS GYERMEK FELÖLTÖK DUS VÁLASZTÉKBAN

Csak solid cikkek!
! Határozott árak!

Kaiser Salamon

Hatvan-utca 2. szám alatti havi és heti részletű letében, az őszi és téli árak nagyválasztékban megérkeztek, u. m.: férfi, női és gyermeköltönyök, női felső kabátok és felöltők, vásznak, kanavászok, képek és tükrök nagyraktára.

MIHALOVITS-féle

Harmat-Créme

Arcszépítő kenőcs.

- ▲ Harmat-Créme a legjobb arcszépítő s kézbőr-ápoló kenőcs, mely üdév, puhává, fehérré teszi az arcz bőrt.
 - ▲ Harmat-Créme sem ólmot, sem higanyt nem tartalmaz s teljesen ártalmatlan hatású.
 - ▲ Harmat-Créme nappal is használható, miután nem száraz s a poudert jól állja.
 - ▲ Harmat-Créme nem teszi fényessé az arcot s fehérré a bőrt.
 - ▲ Harmat-Créme kiváló jó hatású mindennemű bőrbajoknál; pattanások s mitesszerok (bőr-akák) elmulasztására, napégette s szélkifujtárczánál, s kéznél.
 - ▲ Harmat-Créme teljesen zsírtalan, habszerű, jó illatú arcszépítő egy tégelyének ára egy korona.
 - ▲ Harmat-Szappan, mely a Créme hatását fokozza, darabonként 35 kr.
- Praktár s készítő MIHALOVITS I. gyógyszerészud Debreczenben.

Nincs többé szobafüst!
Minden kéményi megjavít

150,000 darab forgalomban.

I Olaso és cégészertü!

a **John-féle szab.**
kémény-toldó

Egyedárusítás
Lukács Vilmosnál. Hatvan u. 5.

Aranyéremmel és diszoklevéllel
kitüntetett
ékszerkezetű, erőátételes
borsajtóink

jobbak minden létező kézisajtónál; próbák igazolják, hogy ezeknél nagyobb erőfejtés már csak hidraulikus gépekkel lehetséges.

Borsajtókat 16 kivitelben, szőlőzúzókat 2 nagyságban gyártunk — s elsőkézből kizárólag gyártelepünkön árusítjuk.

„Debreceni Vasöntőde
és géplakatoság“

Péterfia végén, a hadházi utcában.

Uj
Fegyverműves
üzlet.
Skóth Lajos
Széchenyi-u. I. sz.
Kistemplommal szemben.

Ajánlja serét és golyós fegyvereit, melyek átdolgozva és pontosan belöve vannak.

Minden a vadászathoz tartozó cikkek a legjutányosabb árban nálam beszerezhetők.

Használt fegyverek becsereitnek, vagy megvételnek.

Mindenféle a szakmába vágó javításokat elvállalok, u. m.: amerikai serétes vagy golyós (Vinchester) fegyverek javítását, valamint cső barnítást, cső polerozást, fegyverek agyazását, szóval minden e szakmába vágó javításokat legjutányosabban és művésziesen eszközölök.

A n. é. közönség becses pártfogását kéri

Skóth Lajos
fegyverműves
Széchenyi-utca 1. szám.

Keil-lakk

legkittünöb mázólo-szer puda padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.
Keil-féle „Glasur“ fénymáz 45 kr.
Keil-féle arany-fénymáz képkerekeknek 20 kr.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkör kaphatók:

Borsos és Társa cégénél.
Debreczenben.